

Види писанок

Точна історія виникнення писанок невідома. Традиція розфарбовувати яйця виникла дуже давно, ще у дохристиянський період. Прості писанки розмальовують у різних країнах, але саме в Україні писанкарство перетворилося на справжнє мистецтво. Найдавніша писанка, знайдена на наших теренах, датується 9 ст. н.е., а збереглася вона тому, що у ті часи писанки виготовляли з кераміки.

Дослідники виділяють 5 видів фарбованих яєць:

- **крашанки** — варені яйця, зафарбовані в один колір. Це просте однотонне яйце, пофарбоване у натуральних або штучних барвниках. У давнину фарбували переважно в червоний, жовтий, зелений і коричневий кольори.
- **крапанки** — коли на зафарбоване тло наносять різнокольорові цяточки. Цей вид писанки отримав назву від слова “крапка”. Віск наносять крапельками, а потім яйце фарбують. Після кожного нового шару додають ще крапки, створюючи цікавий орнамент. Такі писанки мають простіший, але дуже гарний вигляд.
- **шкрябанки, або скробанки** — коли візерунки видряпуються голкою на фарбованому тлі. Дряпанки виготовляють шляхом видряпування орнаменту на пофарбованому яйці. Для цього використовують гострі предмети: голки, ножі, шпильки. Така техніка дозволяє створювати детальні візерунки, особливо на темному фоні.
- **мальованки** — яйця, розмальовані пензлем. Це розписане пензлем яйце, що не передбачає використання воску. Орнаменти створюють за допомогою фарб, що дає

можливість робити складні малюнки та навіть цілі композиції.

- **писанки** — яйця, розписані за допомогою воску. Класична писанка створюється за допомогою воскової техніки та фарбування у кілька етапів. Для цього використовують писачок — спеціальний інструмент, яким наносять розплавлений віск. Орнаменти пишуться шарами: після кожного етапу фарбування наноситься ще один шар воску, який потім спалюється, відкриваючи кольоровий малюнок. Писанки мають найбагатший символічний зміст і традиційно використовуються як обереги.
- **травленка**. Ця писанка створюється за допомогою кислоти або оцту, які роз'їдають фарбу на певних ділянках, створюючи орнамент. Це досить рідкісна техніка, яка вимагає великої майстерності.

Символіка кольорів. Кожен колір на писанці має своє особливе значення. Так, червоний колір символізує любов, радість та життя; жовтий — сонце та багатство; зелений — надію та відродження природи; чорний — пам'ять та родючість землі. Поєднання цих кольорів на писанці створює гармонійний малюнок, який несе певний посил.

Джерело: <https://lihtaryk.com.ua/pisankarstvo-czikavi-fakti-vidipisanok-ta-ornamenti/>